

Bezpečnost práce vo výrobe

Stavebné stroje

Základné ustanovenie

- Používať stroje zodpovedajúce predpisom na zaistenie bezpečnosti práce
- Používať stroje iba na účely na ktoré sú technicky spôsobilé v súlade s technickými normami
- Dodávateľ stavebných prác je povinný vydať pokyny na obsluhu a údržbu strojov

Obsluha strojov

- Obsluhovať stroje môže len odborne spôsobilý pracovník, starší ako 18 rokov
- Pracovník musí byť raz za rok školený
- Ak stroj obsluhuje viac pracovníkov, musí byť zvolený zodpovedný pracovník
- Ovládanie stroja tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť osôb

Prevádzkové podmienky strojov

- Pred uvedením do prevádzky sa stroje musia vybaviť:
 - prevádzkovými dokladmi: prevádzkový denník, revízna kniha,
 - označiť evidenčným číslom
 - bezpečnostnými oznámeniami
 - zariadením na zvukovú výstrahu
 - ochranným zariadením

- Stanovište obsluhy musí byť udržiavané v čistote
- Zodpovedný pracovník oboznámi obsluhu pred spustením stroja
- Zabezpečenie stability stroja počas všetkých pracovných operácií
- Opravy a údržbu vykonávať v súlade s dokumentáciou

Zakázané činnosti

- Uviesť do chodu stroj ak sú v jeho nebezpečnej blízkosti ďalší pracovníci, ak je odmontované alebo poškodené niektoré ochranné zariadenie
- Dotýkať sa pohybujúcich sa časti stroja
- Pracovať so strojom za zníženej viditeľnosti
- Pohybovať pracovným zariadením nad pracovníkmi
- Opustiť miesto obsluhy stroja, ak je stroj v chode
- Pohybovať sa po stroji mimo určených prístupov
- Fajčiť
- Na uľahčenie spúšťania motora používať otvorený oheň
- Zavesovať bremená na koniec háku zdvíhacieho zariadenia

Stroje na zemné práce

- Stroj sa môže pohybovať podľa únosnosti pôdy v takej vzdialenosti od okraja svahov a výkopu, aby nedošlo k zrúteniu stroja
- Ak je stroj v pohybe nikto sa nesmie zdržiavať v blízkosti stroja
- Pod svahom môže stroj pracovať v takej vzdialenosti, aby nedošlo k jeho zasypaniu
- Pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky sa smie manipulovať s pracovným zariadením stroja len nad ložnou plochou
- Pri jazde s naloženým materiálom sa pracovné zariadenie musí zabezpečiť, aby nedošlo k strate stability

Lopátové rýpadla, nakladače a univerzálne dokončievacie stroje

- Výložník rýpadiel možno prestavovať len s nezaťaženým pracovným zariadením
- Odstrániť vzniknuté previsy pri rýpaní
- Pri prevádzke strojov je zakázané:
 - roztíkať dnom lopaty horninu
 - vyrovnávať terén otáčaním lopaty
 - vytrhávať koľaje pracovným zariadením stroja
- Lopata rýpadla sa čistí len pri vypnutom motore stroja

Skrejpery

- Pred začiatkom zemných prác sa musia vykonať potrebné opatrenia
- Neodstraňovať kamene, korene a nevykonávať iné práce ak je skrejper v pohybe
- Je zakázaný vstup medzi skrejper a ťahač
- Pri premiestňovaní musí byť korba vždy zdvihnutá a uzavretá

Stroje a zariadenia na výrobu a spracovanie zmesi

- Pred uvedením do prevádzky sa musia miešačky zabezpečiť v horizontálnej polohe
- Miešacie zariadenia musia dosadať na všetky nosné kladky
- Kladky musia byť zabezpečené proti posunutiu
- Je dovolené vstupovať pod kôš miešačky len vtedy, ak je bezpečne zaistený
- Prepravníky zmesi sa môžu plniť iba zmesou predpísanej konzistencie
- Po naplnení prepravníka zmesou je potrebné výsypne zariadenie kontrolovať

Mechanické lopaty

- Priestor sa musí upraviť tak, aby sa nemohla zachytiť o nerovnosti, prekážky
- Ťažné lano lopaty spojené s navíjacím zariadením sa musí zabezpečiť poistkou
- Pri prevádzke sa nik nesmie zdržiavať medzi navijakom a lopatou
- Spájanie ťažného lana uzlami je zakázané

Strojové baranidlá

- Slúžia na zatĺkanie prvkov
- Príprava prvkov sa vykonáva vo vzdialenosti aspoň dvojnásobku dĺžky veže alebo výložníka
- Pre baranidlo musí dodávateľ stavebných prác zabezpečiť spevnenú rovnú manipulačnú podlahu
- Zabezpečiť proti prevrhnutiu

Stavebné elektrické vrátky

- Stanovište obsluhy vrátku sa musí umiestniť tak, aby nebolo ohrozené bremenom alebo lanom
- Musí sa ukotviť alebo zaťažiť prvkami s hmotnosťou rovnajúcej sa jeho dvojnásobnej nosnosti
- Musí sa vybaviť koncovým vypínačom elektrického prúdu
- Raz za 14 dní sa musí vykonať odborná prehliadka vrátka

Pri prevádzke je zakázané:

- Zdvíhať bremena s hmotnosťou presahujúcou nosnosť vrátku
- Zdvíhať bremena šikmým ťahom
- Zavesovať bremeno na koniec háku
- Rukami alebo nohami usmerňovať navíjanie lana na bubon vrátku
- Zdvíhať zasypané primrznuté alebo priľnuté bremena

Reťazové zdviháky a kladkostroje

- Miesto zavesenie zdviháka treba vopred overiť, či je spoľahlivé a dostatočné nosné
- Schvaľuje ho zodpovedný pracovník
- Nosnosť závesného prvku musí zodpovedať nosnosti zdviháka

Stavebné výtahy

- Požiadavky na plošinové výtahy s vylúčenou dopravou osôb určujú osobitné predpisy
- Musia sa pred uvedením do prevádzky aj počas nej kontrolovať
- Na prevádzku stavebných výtahov, ktorými sa prepravujú aj osoby, platia technické podmienky výrobcu a návod na používanie

Zabezpečenie stroja pri prerušení a skončení prác

- Obsluha je povinná, zaznamenať závady stroja, prípadne prevádzkové odchýlky
- Po ukončení prác sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu
- Proti samovoľnému pohybu sa musí zabezpečiť aj pracovné zariadenie stroja
- Mobilný stroj sa musí odstaviť na vhodné stanovište

Výmena a nastavovanie pracovných nástrojov

- Musí sa vykonávať podľa pokynov a postupov uvedených v návode na obsluhu stroja
- Pracovné nástroje alebo ich časti sa musia pri montáži a demontáži zabezpečiť voči spôsobeniu úrazov, samovoľného pohybu a strate stability

Preprava strojov

- Preprava, nakladanie, skladanie, zabezpečenie a upevnenie stroja sa musí vykonať podľa pokynov a postupov uvedených v návode na obsluhu stroja
- Pri preprave stroja nesmú byť prítomne osoby v kabíne stroja
- Vozidlá na prepravu strojov sa musia pri nakládke a vykládke bezpečne zabrzdiť
- Zabezpečiť voči samovoľnému pohybu
- Prepravovaný stroj musíme na dopravný prostriedok vhodne pripevniť a umiestniť voči posunu, prevráteniu, atď.